

is lássák, az internet lehet hasznos és jó. A gyerekeket meg kell tanítani a számítógép, az internet helyes használatára! Gyakran ugyanis csak látószólag tudják jól kezelni ezeket. Olyan programokat próbáltam kitalálni, amelyek során a szülők és a kollégák segítséget kapnak ahhoz, mire kell odafigyelniük, és ötleteket, amelyek segítségével a gyerekekkel közösen, illetve egyedül is hasznosan tudják használni az internetet.

Már a végleges program kitalálása és az előadókkal történő egyeztetés előtt megkezdtuk a rendezvény hirdetését. Plakátokat készítettünk, az iskola honlapját is igénybe vettük, majd a részletes programokról szórólapokat is nyomtatunk. A technikai megvalósításban sokat segített a szabadidő-szervező kolléganő.

A rendezvény kezdete a tavaszi szünet utáni első tanítási napra esett. A gyerekeknek több alkalommal bemutatókat tartottam *Hasznos oldalak* címmel. Bevezetésként beszélgettünk arról, hogy mire kell odafigyelni az internet használata során. Ebben segítettek a „FürkÉSZ-szabályok” a *Barátságos internet fórum* című oldalról. (Ezek a szabályok egyébként mindegyik könyvtári számítógép mellett már régóta kinn vannak). Mindenki kapott egy lapot, amelyen általam hasznosnak vélt oldalak szerepeltek. Kétféle lap készült, egy a kisebbeknek és egy a felső tagozatosoknak. (Időközben megérkeztek a központi szórólapok is, az ezeken szereplő oldalakkal tovább bővült a kínálat.) Közösen kipróbáltunk egy-két oldalt, majd mindenki szabadon nézelődhetett.

A honlapot készítő szabadidő-szervezőnk több alkalommal ismertette meg a gyerekekkel a honlap felépítését. Felhívta a figyelmüket arra, hogy milyen fontos információkat találhatnak ott.

A felnőtteknek is készítettem „hasznos oldalakat”. A bemutató hasonlóan zajlott, mint a gyerekeké. Az első sorban felnőtteknek szánt programok közül az első az informatikatanár kollégám által tartott bemutató volt kezdő és „újrakezdő” internetezőknél. A másik két előadás fő gondolata a biztonságos internet volt, két megközelítésből. Egy számítástechnikával foglalkozó cég munkatársát kértük fel vírusokról, tűzfalakról szóló beszámolóra. A Soproni Rendőrkapitányság alezredese pedig *Az internet jogi védelme – szerzői jog, adatbiztonság* címmel tartott előadást.

A tavaszi szünet miatt egy hét kiesett a végleges programok, időpontok meghirdetése és a

rendezvény kezdete között. Úgy gondolom, ez hatással volt a résztvevők számára. A felnőttek közül ugyanis kevesebben érdeklődtek, mint amire számítottam, ezért összeállítottam egy kérdőívet a szülők, kollégák számára, amiből pontos képet kaphatunk a távolmaradás okairól, hogy legközelebb ezt is figyelembe vegyük a szervezésnél.

Örömmel tapasztaltuk azonban, hogy a gyerekek nagyon érdeklődőek voltak, azokra az előadásokra is eljöttek, amelyeket elsősorban a felnőtteknek szántunk.

Többen jelezték, hogy lemaradtak a programokról, de nagyon érdeklő őket a téma, ezért ugyan már fiestán kívül, de újból megszervezzük ezeket.

Jövőre újra szívesen csatlakoznánk a fiestához, azokkal együtt, akik már tudják, hogy nemcsak „lógni” lehet a neten!

Horváth Beáta

In memoriam Stiegrád Gábor

Stiegrád Gábor nagy rendszerekben, világos struktúrákban szeretett gondolkodni. Mindig azt mondogatta: „Ami mérhető, mérjük meg, ami számolható, számoljuk meg, aztán majd meglátjuk, mi következik az adatokból.” A számok, a mérték mindig biz-

tonságot jelentettek számára. Otthonosan mozgott közöttük. Legyünk hát erre tekintettel, és vegyük alapul gondolkodásmódját. Ha Gábor éveinek számát, az ötvenkilencet jelképesen egy órának tekintjük, akkor egy év megközelítőleg egy perccel és így az a hat év, amit az Országgyűlési Könyvtárban töltött, az a képzeletbeli óránkból hatpercnyi idő. De természetesen a hat évnek sem teljes egészét töltötte munkával, hiszen a napnak csak egy harmadán, azaz nyolc órán keresztül dolgozott, mint mindannyian. Így tehát jelképes számításunk szerint a hat percnél is a harmadát kell vennünk és így két percet kapunk. Ha tehát Gábor életútját egy kerek egész órának tekintjük, akkor

ebből csak két percet töltött az Országgyűlési Könyvtárban. Ezt ismerem.

Gábor szerette és gyakorolta az őszinteséget. Tehát szellemiségét követve nyugodtan megállapíthatom, hogy szakmai munkájának teljességéről, bonyolult személyiségének mozgatórugóiról, egész életútjáról szóló beszámoló megfogalmazását az a közösen eltöltött „két perc” nem teszi lehetővé.

Az élők feladata az, hogy még utoljára megálljanak és tiszteljenek az eltávozók előtt. Ősi szokás ez, az emberiséggel egyidős. Azt is tudjuk, hogy ez a tisztelgés, ez a csendes főhajtás nekünk, a túlélőknek fontos. Nekünk kell ahhoz, hogy túl tudjuk élni azt, amit a hozzánk közelálló elmúlása jelent. A halál igazságtalanságát, elfogadhatatlanságát, megmagyarázhatatlan hirtelenségét, az elviselhetetlen fájdalmat, amit nekünk okozott. Szeretnék felidézni közös emlékeimből néhányat.

Gábor néhány hónapja már könyvtárunkban dolgozott, amikor egy szakmai ügy megbeszélésekor éreztem rajta, hogy nagyon nyugtalan. Rákérdeztem, mi bántja. Azt válaszolta, hogy az OMIKK-ban minden sokkal megfontoltabban történt. Gábor életében az OMIKK-ban töltött időszak az „aranykor”-nak számított. Mindig az volt a viszonyítási pont. Sokat beszélt kedvenc könyvtárának megszüntetéséről, azt feldolgozni, az összevonás tényét megérteni, elfogadni nem tudta. Sokan, talán ő maga is úgy gondolta, az Országgyűlési Könyvtár jó menedék lesz, azonban a sors szeszélye úgy hozta, hogy könyvtárunk ebben az időszakban alapvető informatikai kihívások előtt állt. Ezeknek a problémáknak a megoldása megmozgatta fantáziáját, felkeltette szakmai érdeklődését. Az új kihívások, a korábbi időszakban az informatikával kapcsolatban felhalmozódott türelmetlenség és a megoldásokhoz szükséges anyagi források ugrásszerű növekedése nem tették lehetővé a számára oly fontos, kiértelmeztetve alapuló, nyugodt építkezést. Ez a Gábor vezetésével történő építkezés – ha néha számára zavaros és sokszor irracionálisnak tűnő körülmények között zajlott is – mégis informatikailag átvezetett bennünket a XXI. századba. Egy könyvtár informatikai rendszere, ha jól működik, szinte észrevehetetlen. Természetes, hogy korszerű gépeken dolgozunk, természetes, hogy milliós adatállományokban a pillanat tört része alatt keresünk. Természetes, hogy a könyvtár katalógusa, szakirodalmi adatbázisai korszerű integrált rendszerben építhetők és visszakereshetők stb. stb. Talán nem túlzás, ha azt mondom, olyan ez, mint az egészség. Csak akkor értékeljük igazán, ha betegek vagyunk, ha fáj valami. Gábor ilyen kitűnően funkci-

onáló, nemzetközi elvárásoknak megfelelő informatikai rendszert hozott létre és működtetett. Könyvtárunk „egészséges” működéséhez ez teremtette meg a nélkülözhetetlen számítástechnikai alapot.

Gábor élénk szellemiségéhez hozzátartozott a magas fokon kifejlesztett vitakultúra. Remek felkészültségével és kitűnő vitakészségével élvezettel vett részt különböző szakmai problémákkal kapcsolatos beszélgetéseken.

Egy alkalommal vagyonzóvá válni a megoldása merült fel. Közösen tanakodtunk azon, hogy milyen megelőző intézkedéseket lehet tenni a számítástechnikai eszközpark védelme érdekében. Ennek során javasoltam a „zéró tolerancia” elvének alkalmazását. Azonnal világossá tette, hogy nem ért egyet ennek az elvnek az alkalmazásával. Azonban ez volt az egyetlen alkalom, amikor nem kifinomult érvrendszerét, remek vitakészségét használta álláspontja érvényesítésére. Másnap ugyanis megjelent és a kezembe nyomott egy könyvet: „Ezt olvasd el!”. A könyv Loic Wacquant A nyomor börtönei (A „zéró tolerancia” világméretű elterjedése) című műve volt. Elolvassva a könyvet megértettem, hogy miért tartotta ezt az ügyet annyira fontosnak. Egy teljes könyv érvésszerűségét vonultatta fel a kérdéskör kapcsán álláspontja védelmében. Aki veszi a fáradságot és elolvassa a művet, megértheti, mennyire érzékeny volt Gábor az elesettek, a kiszolgáltatottak problémái iránt.

Gábor nem volt kitarulkozó alkat, különösen számomra nem, aki közvetítője voltam azoknak az elvárásoknak, szempontoknak, időbeli sürgetéseknek, amik az általa kidolgozott menetrendeket időről-időre megzavarták. Mégis egy-egy apró villanás erejéig bepillantást engedett életének egy másik – a magán felébe. Ha érzékeltetni akarta velem, hogy megkérdőjelezhetően fontos ügyben akar eljárni, akkor csak annyit mondott: „Az Olginak kell.” Lányával való kapcsolata különlegesen fontos volt számára. Ha valakire feltétlenül rábízta magát, az – tudomásom szerint – Nancy volt. Különböző utazások kapcsán a részletek iránt érdeklődő kérdéseimre gyakran volt ez a válasza: „Még nem tudom, Nancy intézi, úgy lesz, ahogy ő akarja!”

Jelképes időszámításom szerint bár két perc jutott nekünk az Ő életéből, munkájának eredménye a könyvtár életében sokkal nagyobb jelentőségű. Nem pusztán a számunkra kialakított informatikai rendszer miatt, hanem a ránk hagyott gondolkodásmódja miatt is. Hiszen megtanultuk: „Ami mérhető, mérjük meg, ami számolható, számoljuk meg, aztán majd meglátjuk, mi következik az adatokból.” E sorokkal búcsúzom és emlékezem. *(Redl Károly)*